

ONE-STOP-SHOP

En framgångsrik metod för ungdomars etablering på arbetsmarknaden

Innehåll

Rapport från flaggskeppet School to Work	4
Inledning	4
Problembeskrivning	4
Hög ungdomsarbetslöshet	4
Låg grad av samordning.....	5
Lågt förtroende för offentliga institutioner.....	5
Lösning: One-stop-shops för ungdomar.....	8
Beskrivning	8
Människor i fokus	9
Kännetecken	10
För ytterligare överväganden	14
Källor	15

Rapport från flaggskeppet School to Work

Inledning

För att uppnå en högre sysselsättningsnivå bland ungdomar i Europeiska Unionen i åldern 18–29 år har olika arbetsmarknadsåtgärder införts. Många har finansierats med hjälp av Europeiska socialfonden och ungdomsgarantin. En av dessa åtgärder har varit att etablera så kallade one-stop-shops, en typ av samverkande vägledningscenter för ungdomar.

Rapporten behandlar tre typer av one-stop-shops för ungdomar som riskerar att lämna skolan i förtid, letar efter ett första jobb eller som befinner sig i en situation där de varken studerar, arbetar eller praktiserar (UVAS).

Rapporten inleder med att redogöra för de vanligaste problemen som ungdomar inom hela EU står inför när de ska in på arbetsmarknaden.

- Hög ungdomsarbetslöshet.
- Låg grad av samverkan mellan de aktörer som ska stötta ungdomar när de riskerar att lämna skolan i förtid, söka jobb eller förbättra sin anställningsbarhet.
- Lågt förtroende för offentliga institutioner; vilket i sin tur leder till att insatserna blir mindre verksamma.

Rapporten ger också exempel på one-stop-shops verksamma i Östersjöregionen.

De sociala och de politiska kraven på åtgärder som både är förebyggande och som förbättrar anställningsbarheten bland unga är ett de grundläggande skälen till att samarbetet mellan offentliga aktörer, organisationer och privata företag ökat inom ramarna för [flaggskeppet "School to Work"](#).

Flaggskeppet "School to Work" är en plattform som representerar projekt inom områdena utbildning och sysselsättning med syfte att förhindra studieavbrott och att integrera ungdomar som inte studerar, arbetar eller praktiserar på arbetsmarknaden genom användning av ett holistiskt synsätt och som har strategisk betydelse för Östersjöregionen. Flaggskeppet leds av Sveriges Kommuner och Landsting och har etablerats inom det utbildningspolitiska området enligt EU:s strategi för Östersjöregionen.

Problembeskrivning

Hög ungdomsarbetslöshet

Ungdomsarbetslöshetstalen visar på en del av de svårigheter unga människor står inför när de söker jobb. Talen används som indikatorer av myndigheter för att anpassa och erbjuda åtgärder.

Enligt Eurostat var ungdomsarbetslösheten 18,7 procent i EU-28 och 15,1 procent i Östersjöregionen under 2016. I Östersjöregionen återfinns den högsta ungdomsarbetslösheten i Finland (20,1 procent), Sverige (18,9 procent) och Polen (17,7 procent). Det betyder inte nödvändigtvis att gruppen arbetslösa i åldrarna 15–24 år är stor

---

* Mer information om flaggskeppet "School to Work" finns på SKL:s hemsida www.skl.se Tillgänglig <https://skl.se/skolakulturfridid/skolaforskola/sklssatsningarutvecklingskolan/pluginminskarstudieavbrottenpagymnasiet/schooltowork.6839.html> och på engelska <https://skl.se/tjanster/englishpages/activities/schooltowork.11353.html> Information finns också på flaggskeppets hemsida: www.s2wflagship.eu

eftersom många ungdomar studerar på heltid och därför varken arbetar eller letar efter arbete men ändå ingår i statistiken.

Det är därför mer relevant att titta på arbetslöshetsknoten för att få en bättre förståelse för situationen på arbetsmarknaden. Arbetslöshetsknoten representerar andelen arbetslösa i hela populationen av ungdomar i åldrarna 15–24 år. Bild 1 visar att ungdomsarbetslöshetsknoterna i Östersjöregionen (ÖR) är lägre än i övriga EU-28.

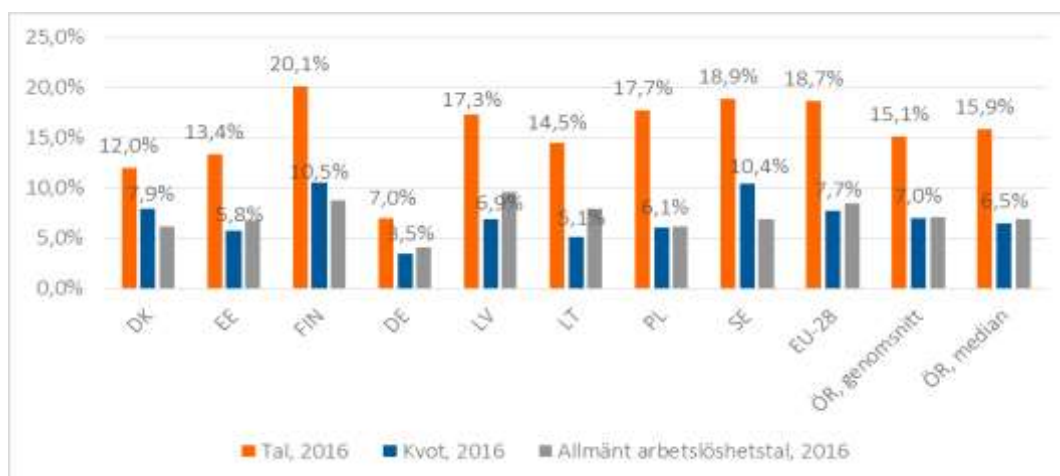

Bild 1. Ungdomsarbetslöshetsstal och -kvot 2016

Källa: Eurostat. *Arbetslöshetsstatistik*. 2017. Data fram till maj 2017.

Data från länderna i Östersjöregionen visar att ungdomsarbetslöshetsknoten år 2016 var lägst i Tyskland (endast 3,5 procent) och högst i Finland (10,5 procent). Sedan år 2014 har arbetslöshetsknoten minskat anmärkningsvärt i Sverige (-2,3 procent), Polen (-2,0 procent) och Litauen (-1,5 procent). Dessa tre länder har också visat positiva förändringar i ungdomsarbetslöshetsstalet sedan 2014. Arbetslösheten i Polen har minskat med 6,2 procent, i Litauen har den sjunkit med 4,8 procent och i Sverige med 4 procent¹.

Låg grad av samordning

Antalet aktörer som erbjuder hjälp och stöd när en ung individ befinner sig i arbetslöshet varierar beroende på individens behov. Det kan röra sig om allt ifrån en handläggare från en verksamhet (till exempel arbetsförmedlaren på Arbetsförmedlingen eller familjebehandlare inom socialtjänsten) till tiotals handläggare från lika många verksamheter. I praktiken innebär det att den arbetssökande personen måste kontakta alla inblandade aktörer enskilt, boka tider och ge återkoppling eller rapportera, samtidigt som personen aktivt söker jobb. Därmed kan alla olika professionella kontakter kännas överväldigande för de unga, och särskilt utmanande för de som har en komplex skolbakgrund, eller funktionsnedsättningar av olika slag. Denna tids- och energikrävande process har ofta kritiserats, vilket aktualiserar frågan om hur effektivt det egentligen är att det är den hjälpsökande själv som står för samordningen?

Lågt förtroende för offentliga institutioner

Processen att påbörja och slutföra en dialog med offentliga institutioner är tidskrävande. Särskilt tidskrävande blir processen om problemen är komplexa och involverar samarbete mellan verksamheter med olika huvudmän eller olika förvaltningar. Om en person har lågt förtroende för offentliga institutioner i allmänhet, och hen själv har liten förmåga att själv

¹ Eurostat. *Arbetslöshetsstatistik*. 2017. Källa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics

lösa sina problem, är sannolikheten mycket liten för att personen kommer att kontakta alla relevanta aktörer för att be om hjälp och vägledning.

Här kan vi nämna att den data som analyserats av Eurostat i artikeln *Livskvalitet i Europa* konstaterar att det finns ett tydligt förhållande mellan utbildningsnivå och förtroende för offentliga institutioner². Artikeln analyserar EU-medborgarnas förtroende för tre stora statliga institutioner, polisen, rättssystemet och det politiska systemet. Eurostat drar slutsatsen att förtroendet för statliga institutioner över hela EU är lägre hos de individer som har lämnat skolan tidigt (se bild 2. *Förtroende för institutioner, enligt utbildningsnivå, EU-28, 2013* nedan).

En jämförelse mellan de tre myndigheterna visar att människor i EU-28 har lägst förtroende för det politiska systemet. Personer med endast grundskoleutbildning är den grupp som har lägst förtroende för alla tre.

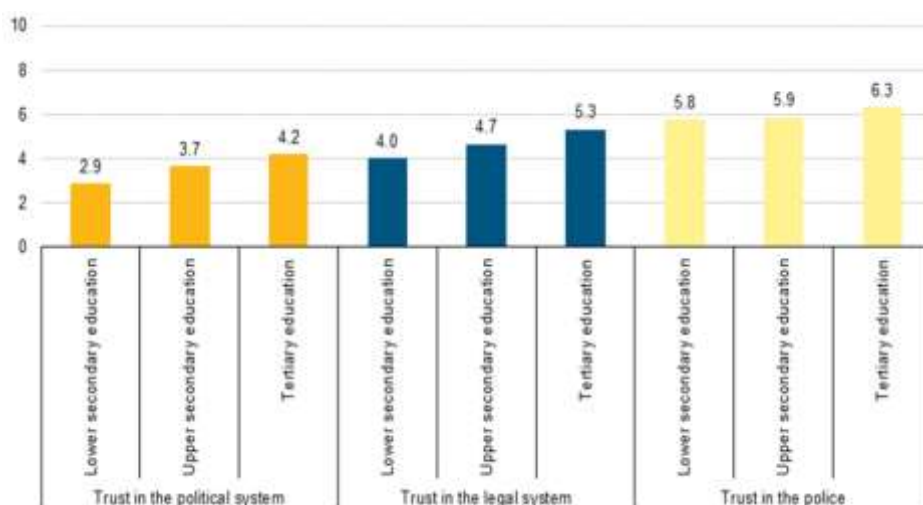

Bild 2. Förtroende för institutioner, enligt utbildningsnivå, EU-28, 2013
Källa: Eurostat. *Livskvalitet i Europa – fakta och åsikter – förvaltning. 2017**

I Östersjöregionen är den genomsnittliga förtroendenivån för de statliga institutionerna högre än i EU-28. Högst förtroende har människor i Danmark, Finland och Sverige, medan invånarna i Polen, Lettland och Tyskland har lägst förtroende (se tabell 1. *Förtroende för institutioner i Östersjöregionen, enligt grundskoleutbildning nedan*).

Grundskoleutbildning											
Statlig institution	DK	DE	EE	LV	LT	PL	FI	SE	EU-28	ÖR, Genomsn	ÖR, Med
Förtroende för polisen	7,7	6,1	5,8	5,3	6,1	5,2	8,1	7,2	5,8	6,4	6,1
Förtroende för rättssystemet	7,0	4,9	4,9	4,4	5,0	4,2	6,9	6,6	4,0	5,5	5,0
Förtroende för det politiska systemet	5,3	4,5	4,2	3,4	4,4	3,4	5,5	5,2	2,9	4,5	4,5

² Eurostat. *Livskvalitet i Europa – fakta och åsikter – förvaltning. 2017.*

Källa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_in_Europe_-_facts_and_views_-_governance#Trust_in_institutions_and_trust_in_others. Hämtad Mars 2015.

* Översättning: Lower secondary education-Grundskola; Upper secondary education-Gymnasieskola; Tertiary education-Högskola; Trust in the political system-Förtroende för det politiska systemet; Trust in the legal system-Förtroende för rättssystemet; Trust in the police-Förtroende för polisen

Tabell 1. Förtroende för institutioner i Östersjöregionen, enligt grundskoleutbildning
Källa: Eurostat. Livskvalitet i Europa – fakta och åsikter – förvaltning. 2017

Dessutom visar flera rapporter att personer som inte har gymnasieexamen löper större risk för att bli arbetslösa än de med avslutade gymnasiestudier. Enligt Arbetsförmedlingen, finns det grupper av unga som fortfarande har det svårare på arbetsmarknaden. Det gäller framförallt unga som saknar en fullständig gymnasieutbildning³. En liknande situation visas av en rapport från SKL⁴ om sambandet mellan utbildning och arbetsmarknad i Sverige. Arbetslöshetsrisken är nästan tre gånger så hög för de som inte fullföljt gymnasiet som för de som minst har gymnasial utbildning.

Det innebär att de ungdomar som har gjort studieavbrott och som därefter ska erbjudas sysselsättningsåtgärder av Arbetsförmedlingen samtidigt utgör den grupp som har lägst förtroende för offentliga institutioner. Risken för att insatserna ska misslyckas är överhängande om inga målgruppsanpassningar görs.

Således kan vi konstatera att arbetsmarknadsåtgärder bör genomföras med hänsyn till ovan nämnda utmaningar, särskilt om utföraren är en offentlig myndighet.

---

³ Arbetsförmedlingen. *Rekordlåg arbetslöshet bland unga*. 6.12.2017. Ett pressmeddelande som finns på <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Pressrum/Pressmeddelanden.html?id=66E1C716E252654A>

⁴ Sveriges Kommuner och Landsting. *Utbildning – nyckeln till arbete. En longitudinell studie över årskullen 1981 och dess övergång från skola till arbete*. 2015. Sveriges Kommuner och Landsting.

Lösning: One-stop-shops för ungdomar

Beskrivning

One-stop-shops eller samverkande vägledningscenter för ungdomar med multikompetenta personalteam har införts i flera länder i Östersjöregionen i ett försök att tackla ungdomsarbetslösheten mer effektivt. Målet är att erbjuda anpassad hjälp för ungdomar som antingen riskerar att bli arbetslösa eller som inte lyckas hitta arbete. Dessa initiativ är intressanta för flaggskeppet ”School to Work” enligt EU:s strategi för utbildningspolitik i Östersjöregionen. ”School to Work” har tittat närmare på hur man kan nå ut till unga vuxna och hur de offentliga institutionerna (t.ex. arbetsförmedlingen och ungdomscentra) utformar sina tjänster för att minska ungdomsarbetslösheten.

Rapporten ger en beskrivning av sju olika one-stop-shops verksamheter som återfinns i Östersjöregionen.

En one-stop-shop kartlägger en persons hälsa, akademiska och yrkesmässiga förmågor. De erbjuder vägledning och rådgivning, underlättar övergången från skola till arbete, från studieavbrott till vidareutbildning eller rekrytering, ger information om lediga tjänster, ökar ungdomars anställningsbarhet, hjälper till att hantera praktiska ärenden (t.ex. bostad och privatekonomi) och tillhandahåller ofta coachning. Framförallt erbjuder de ungdomar lättillgängliga tjänster och ungdomsvänlig verksamhet.

”En väg in” är en term som ofta används om offentliga tjänster belägna i en och samma byggnad. De är resultatet av ett integrerat samarbete mellan olika aktörer, till exempel socialtjänst, Arbetsförmedling och Försäkringskassa. De tjänster som utformas riktar sig till och hjälper en specifik målgrupp. Enkelt uttryckt är ”en väg in-koncepten” utformade för att öka tillgängligheten och effektivisera processen för användaren.

One-stop-shops är effektiva ”en väg in-lösningar” som riktar sig till ungdomar med låg utbildningsnivå, dålig anställningsbarhet och lågt förtroende för offentliga institutioner. Effektiviteten ligger i det faktum att tjänsterna är samordnade och att olika professioner samarbetar i samma lokaler. Det innebär att en person som söker stöd och vägledning tar en kontakt i stället för flera. Ytterligare framgångsfaktorer är att tjänster och aktiviteter är skraddarsydda, utgår från ett holistiskt synsätt och att det finns en personlig kontakt mellan klienten och den som utför tjänsten.

En one-stop-shop är ofta ett resultat av både vertikal och horisontell samverkan. Dels sker samverkan mellan olika sektorer, till exempel utbildning, socialtjänst, hälso- och sjukvård utifrån ett holistiskt synsätt. Men även mellan kommunal, regional och statlig nivå.

Introduktion av Ohjaamo, ett one-stop-shop i Åbo

Ett exempel på en framgångsrik one-stop-shop är Ohjaamo i Åbo. Under ett och samma tak finns Åbo stads arbetsförmedling och informations- och rådgivningscentret som erbjuder tjänster på daglig basis för unga mellan 15 och 29 år. Ohjaamo centret som befinner sig mitt i staden, erbjuder lättillgängliga tjänster med låg ingångströskel.

Tjänsterna som erbjuds ungdomarna är: studie- och yrkesvägledning, tillhandahållande av praktikplatser och lärlingsplatser, kurser eller andrachansen program för ungdomar som hoppat av skolan för tidigt, rehabiliterande arbete, minskning av icke lönerelaterade kostnader, riktade och välutvecklade löne- och rekryteringsbidrag, åtgärder för arbets- och utbildningsrörlighet, startstöd för unga företagare och evenemang för ungdomar. Dessutom finns pop-up tjänster, t.ex. sexual terapeut och sjuksköterska inom psykiatrisk vård som erbjuds utifrån efterfrågan och på specifika dagar (se bild 3. *Tjänster som erbjuds vid Ohjaamo vägledningscenter*).

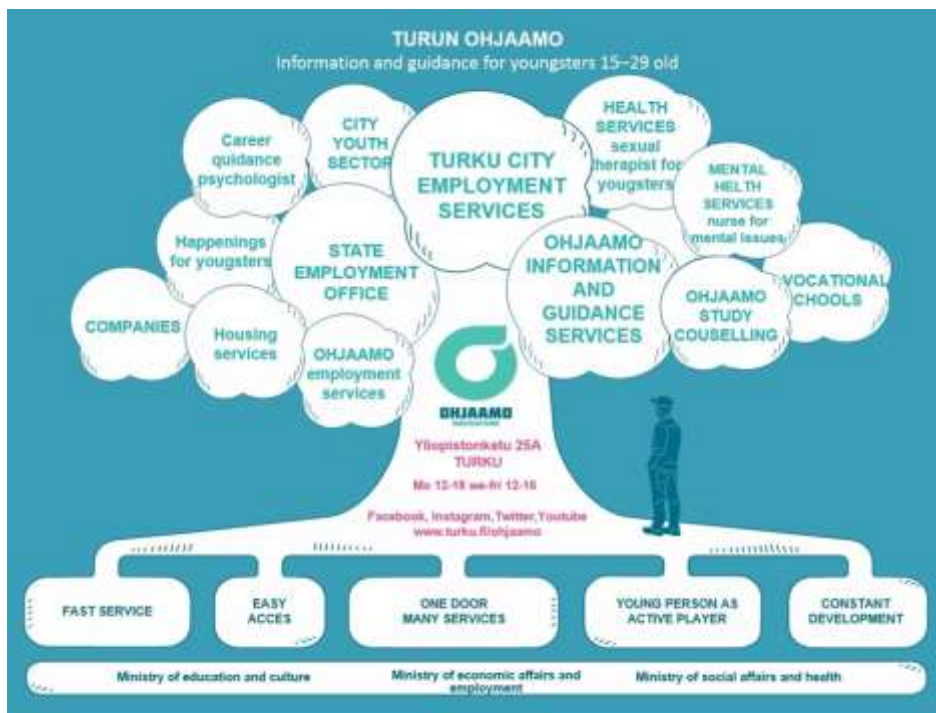

Bild 3. Tjänster som erbjuds vid Ohjaamo vägledningscenter

Källa: Kommunikation med Hanna Hyytiä, projektkoordinator vid Ohjaamo*

Åbo stad är värd för vägledningscenter och för specialister från andra tjänster som är baserade i lokalerna men anställda av den berörda organisationen. Ohjaamo i Åbo är ett resultat av EU:s ungdomsgaranti.

Människor i fokus

One-stop-shops erbjuder vanligtvis tjänster och aktiviteter för ungdomar upp till 29 års ålder som:

1. Behöver hjälp för att hitta lämpliga utbildningar på komvux, högskola, folkhögskola eller yrkeshögskola
2. Behöver utveckla yrkesfärdigheter
3. Inte har lyckats hitta en lämplig arbetsplats
4. Inte deltar i praktik, arbete eller saknar utbildning
5. Riskerar att göra, eller har gjort, studieavbrott
6. Har hälsoproblem

* Översättning: Turun Ohjaamo Information and guidance for youngsters 15-29 old-Ohjaamo Åbo, Information och vägledning för ungdomar 15-29 år; Career guidance psychologist-Karriärvägledningspsykolog; City Youth Sector-Sadens ungdomssektor;Turku City Employment Services-Åbo stads arbetsmarknadstjänster;Health Services sexual therapist for youngsters-Hälsövårdstjänster, sexuell terapeut för ungdomar; Mental health services nurse for mental issues-Sjuksköterska inom psykiatrisk vård vid mentala problem; Vocational schools-Yrkesskolor; Happenings for youngsters-Evenemang för ungdomar; State Employment Office-Arbetsförmedlingen; Companies-Företag; Housing services-Bostadstjänster; Ohjaamo employment services-Ohjaamo arbetsmarknadstjänster; Ohjaamo Information and Guidance Services-Ohjaamo Informations- och vägledningstjänster; Ohjaamo Study Counselling -Ohjaamo studierådgivning; Yliopistonkatu 25A turku-Universitetsgatan 25A Åbo; Mo 12-18 we-fri 12-16-Mån 12-18, ons-fre 12-16; Fast Service-Snabb service; Easy access-Enkel tillgång; One Door Many Services-En dörr, många tjänster; Young person as active player-Ung person som aktiv deltagare; Constant Development-Kontinuerlig utveckling; Ministry of education and culture-Undervisnings- och kulturdepartementet; Ministry of economic affairs and employment-Arbets- och näringsdepartementet; Ministry of social affairs and health-Social- och hälsovårdsdepartementet

7. Har uppvisat anti-socialt beteende i skolan, hemma eller i samhället
8. Befinner sig utom räckhåll för offentliga institutioner (t.ex. skola, kommun, polis, socialtjänst, hälso- och sjukvårdsinstitutioner, offentliga arbetsförmedlingar, etc.)
9. Är nyanländ flykting.

Kännetecken

Under det senaste årtiondet har flera one-stop-shops med fokus på ungdomars sysselsättning uppstått som pilotprojekt i Östersjöregionen. Oftast har dess huvudman antingen varit en kommun, en del av en offentlig arbetsförmedling eller en privat organisation (t.ex. en samhällsorganisation eller ett affärsföretag). De flesta har fått finansiering från Europeiska socialfonden. I stort sett har dessa vägledningscenter ett antal gemensamma operativa kännetecken:

1. Målgruppen är ungdomar i åldern 16 till 29 år
2. Det är en organisation som samlar relevanta tjänster på en och samma plats
3. Individuella vägar och färdplaner för klienter definieras av experter verksamma inom flera sektorer
4. De riktar sig till ungdomar som har problem med hälsan eller anti-socialt beteende, riskerar att lämna skolan i förtid eller bli arbetslösa
5. Verksamheten är utformad för att förhindra att ungdomarna lämnar skolan i förtid, underlätta övergången från skola till arbete, hitta den lämpligaste anställningslösningen, erbjuda stöd och mentorskap till ungdomar för att utveckla deras anställningsbarhet och sociala färdigheter, hitta den lämpligaste vägen för yrkeslivet och vägleda ungdomar genom nätverket av institutionella skyddsnet
6. Tjänsterna tillhandahålls inom ett avgränsat geografiskt område.

One-stop-shops kan ha två typer av inriktning. Den ena typen fokuserar på integrering av ungdomar på arbetsmarknaden utifrån ett holistiskt synsätt. Det innebär att individen ifråga befinner sig på center och erbjuds tjänster som ökar dennes anställningsbarhet och får möjlighet till praktik.

Den andra typen av inriktning fokuserar på vägledning och rådgivning för ungdomar som står inför risken att lämna skolan i förtid, eller som inte får anställning på grund av hälsoproblem, anti-socialt beteende och bristande självständighet.

One-stop-shops kan delas in i tre kategorier, avseende verksamhet, nivå av institutionellt samarbete och samordning:

1. **One-stop-shop som ett Program.** Sådana center har rekryterat specialister som erbjuder vägledning, oftast rådgivning, coaching och psykologisk rådgivning, men hjälper också till att hitta praktikplatser, yrkesutbildningsmöjligheter eller jobb. Varaktigheten beror på tillgänglig finansiering och är vanligtvis projektbaserad. Det är en oberoende sidoverksamhet till befintliga tjänster.

Exempel: projektet "Kom in", GSM Training & Integration GmbH i Hamburg, Center för yrkesmässig utveckling i Gävle.

NAMN	ÅTGÄRD
Projektet "Kom in", GSM Training & Integration GmbH www.gsm-group.de	Varje person har en handläggare och han eller hon anmäler sig till grupp- och individuell rådgivning och aktiviteter som ökar anställningsbarheten. Handläggare erbjuder vägledning i de nödvändiga kontakterna med offentliga och privata institutioner för att hjälpa

	<p>ungdomarna att hitta sin väg till anställning och etablera sig i arbetslivet.</p> <p>Företaget tillhandahåller arbetslivstjänster i Tyskland och har implementerat projekt som finansieras av Europeiska socialfonden ”Kom in” i Hamburg. Projektets specifika mål är integrering och återintegrering av diskriminerade personer (18–25 år) i arbetslivet.</p> <p>Projektet tillhandahåller aktiviteter som: rådgivning och individuell coachning, kompetensmätning, individuellt stöd rörande praktiska frågor (t.ex. när man letar efter en ny bostad), stöd genom psykologisk rådgivning och kontroll av ekonomiska skulder, hjälp med att hitta praktik, yrkesutbildning eller jobb, individuell vård efter 6 månader, arbetsprövning i samarbete med Jugendbildung Hamburg.</p> <p>Aktiviteter som projektet tillhandahåller integreras i företagets dagliga tjänster, men de är ekonomiskt bundna till de villkor som fastställts av ESF:s förvaltningsmyndighet.</p>
Partner:	Ungdomsarbetsförmedlingen i Hamburg
Land:	Tyskland
Center för yrkesmässig utveckling (Utvecklingscentra)	<p>Center är en kommunal enhet som arbetar med olika grupper av människor som behöver rådgivning och andra typer av aktiviteter som leder till sysselsättning. Det finns två olika ungdomsgrupper vars åtgärder för deras integrering i arbetsmarknaden i Gävle är speciellt utformade.</p> <p>En av grupperna är ungdomar under 20 år som inte har slutfört grundskolan och inte går i gymnasiet. Uppgiften sköts av kommunen och introduceras med hjälp av Projekt Ung i Gävleborg som finansieras av Europeiska socialfonden.</p> <p><i>Aktiviteter:</i> hitta individen genom att dubbelkontrollera protokoll i befolkningsregister, kontakta individer under en 6-veckorsperiod tills man får kontakt med någon, inmatning i datasystem för dokumentation av aktiviteter och rapportering av data till det nationella statistikkontoret, rådgivning och coachning, vägledning, praktik eller andra former av arbetslivsutbildning.</p>
Partner:	Gävle stad
Land:	Sverige

2. **En annan typ är integrerade åtgärder.** Denna typ av one-stop-shop erbjuder sin vanliga *a la carte* av tjänster och aktiviteter, men kompletteras även med sysselsättningsåtgärder. Center möjliggör ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och andra relevanta aktörer som antingen informeras regelbundet eller uppmanas att bedriva vissa aktiviteter på plats. Det kan också finnas en samordnare i center som förmedlar samarbete mellan statliga aktörer och andra aktörer för att ge nödvändigt stöd till ungdomarna.

Exempel: Associationen för öppna ungdomscenter i Estland, Ungdomscentret Nätet i Bromölla och Vamos i Åbo.

NAMN	ÅTGÄRD
<p>Associationen för öppna ungdomscenter i Estland www.ank.ee</p>	<p>Förbundet för estniska öppna ungdomscenter driver en pop up-verksamhet för ungdomar (Noorte Tugila) i Estland. Verksamheten är utformad för ungdomar i åldern 15 till 26 år som för närvarande inte deltar i någon form av studier eller har jobb. Pop up-verksamheten för ungdomar är en del av den bredare nationella handlingsplanen för estnisk ungdomsgaranti.</p> <p>Aktiviteter som är gemensamma för varje ungdomscenter är karriärrådgivning, karriärinformation, socialpedagogisk rådgivning, specialpedagogik, psykologisk rådgivning och talterapi. Aktiviteterna grundar sig på de aktuella ungdomarnas behov.</p>
Partner:	Antal berörda parter beror på lokala behov. Center samarbetar med skolor, socialtjänsten, arbetsförmedlingen och andra aktörer.
Land:	Estland
<p>Ungdomscentret Nätet</p>	<p>Ungdomscenter erbjuder hjälp och stöd för att hitta tillbaka till studier eller arbetsliv, vägledning, coachning, temamöten med potentiella arbetsgivare, utveckling av individuella planer, rekryteringsföretag till ungdomar.</p> <p>Ytterligare aktiviteter var temamåndagar där man kunde träffa inspirerande människor, sessioner tillsammans med en personlig tränare på ett gym. Ungdomscentret har ett individinriktat fokus och arbetsmetoderna är flexibla, individualiserade och genomsyras av ett holistiskt synsätt.</p> <p>En del av ungdomscenter var en aktivitet i det svenska nationella projektet Plug In 2.0 som finansierades av Europeiska socialfonden. Projektet hade som fokus att förhindra att ungdomar lämnar skolan för tidigt och arbetade därför med ungdomar i åldersgruppen 16–20 år.</p>
Partner:	Bromölla kommun, skolor, Arbetsförmedlingen
Land:	Sverige
<p>Vamos Åbo, Helsingfors Diakonissanstalt www.vamosnuoret.fi</p>	<p>Vamos Åbo erbjuder coachning till ungdomar i åldern 12–29 år med ett särskilt fokus på de som riskerar social utestängning. Huvudmetoder är: individuell coachning, gruppcoachning och samhällscoachning för att stödja den unga personens utbildning eller studier, bygga en hållbar väg in i arbetslivet och erbjuda metoder för att hantera vardagen. Tjänster som erbjuds: rehabilitering, coachning, karriärtjänster, utbildning- och praktiktjänster, hälsovårds- och sociala tjänster.</p> <p>Något som skiljer Vamos från andra center är dess nära samarbete med skolor vid anti-socialt beteende i klasser.</p>

Partner:	Åbo stad, Ohjaamo Åbo, Bostadsvägledning (ideell organisation), Åbo universitetscentralsjukhus, Barnskyddsorganisationen i Egentliga Finland, skolor
Land:	Finland

3. **Samarbete** är det mest utvecklade skedet av samordning och institutionellt samarbete inom one-stop-shops. Vertikala och horisontella förvaltningsnivåer har etablerats på en och samma plats och det finns en tydlig kedja av händelser som en ung person ska följa när man har fastställt hans eller hennes behov och förmågor. I praktiken innebär det att alla tjänster erbjuds i samma byggnad och att det finns en utsedd handläggare som guidar och följer upp personen för att säkerställa en lyckad återgång till eller integrering i skolan, på arbetsmarknaden eller i samhället.

Exempel: Ungdomsarbetsförmedlingen i Hamburg, Ohjaamo Turun i Åbo.

NAMN	ÅTGÄRD
Ungdomsarbetsförmedlingen i Hamburg www.jba-hamburg.de	<p>Idén med ungdomsarbetsförmedlingen (UAF) bygger på en kombination av uppsökande och aktiveringsåtgärder för ungdomar mellan 15 till 25 år som inte har arbete eller befinner sig i övergången från skola till arbete.</p> <p>Vägledningscenter tillhandahåller förebyggande vägledning och sysselsättningstjänster till studenter och unga arbetslösa i en och samma byggnad. Varje klient har en kontaktperson inom UAF, beroende på sin profil, status och behov. Vissa ungdomar erbjuds särskild rådgivning och särskilda åtgärder i syfte att erbjuda dem de mest lämpliga tjänsterna.</p> <p>Företrädare för UAF besöker skolor, ger information om jobb och karriär och utför individuell profilering. UAF använder också skolors studentregister för att nå ut till ESL och UVAS.</p>
Partner:	Kommunal organisation för ungdomsvälfärdstjänster, Arbetsförmedlingen, Jobbcenter, Undervisnings-ministeriet, Ungdomsvälfärds-tjänster
Land:	Tyskland
Ohjaamo, Åbo, one-stop-shop www.ohjaamot.fi	<p>Ohjaamo i Åbo erbjuder tjänster till ungdomar i en och samma byggnad och syftar till att visa en väg för ungdomar till utbildning, arbetsmarknad och sysselsättning.</p> <p>Vägledningscenter får medel från kommunen och Europeiska socialfonden. Där finns mer än 40 Ohjaamo center i Finland som erbjuder lättillgängliga tjänster till en låg instegströskel för ungdomar.</p>
Partner:	Servicecentralen för sysselsättning i Åbo stad, Informations- och rådgivningscentret (stadens ungdomssektor), offentliga arbets- och näringsbyrån, Hälsovårdstjänster
Land:	Finland

För ytterligare överväganden

Exemplen med one-stop-shops i Östersjöregionen visar att aktörer som arbetar inom utbildning, socialtjänst, arbetsförmedling och andra kan uppnå bättre resultat om man tar nedanstående i beaktning:

1. Förenklade, lättillgängliga och samordnade tjänster i enlighet med one-stop-shops synsätt, med målsättningen att öka ungdomars anställningsbarhet, är en åtgärd som visat sig vara effektiv mot lågt förtroende för myndigheter och hög ungdomsarbetslöshet.
2. Ett holistiskt synsätt som omfattar personligt anpassat stöd samt en individuell handlingsplan som genom vägledning från multikompetenta team (t.ex. coacher, handläggare, mentorer, yrkesrådgivare, socialarbetare, hälsovårdspersonal) har visat sig vara en effektiv metod för ungdomar, som befinner sig i eller riskerar att hamna i en UVAS-situation, att gå från utbildning till arbete.
3. Special- och åtgärdsprogram för att så tidigt som möjligt skapa jobbmöjligheter introduceras för att avlägsna specifika hinder som ungdomar i riskzonen står inför (t.ex. ekonomisk planering och förvaltning, kurser, transportbidrag) och kombineras med uppföljningstjänster.

One-stop-shops är en modern lösning som syftar till att hjälpa klienter på ett användarvänligt sätt och att nå ut till de personer som riskerar socialt utanförskap. Det är ett innovativt koncept både när det gäller innehåll i tjänsterna man tillhandahåller och sättet man levererar dem på.

Källor

1. Arbetsförmedlingen. *Rekordlåg arbetslöshet bland unga*. 6.12.2017. Besöktes senast den 6 december 2017.

Källa: <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Pressrum/Pressmeddelanden.html?id=66E1C716E252654A>

2. Eurostat. Ungdomsarbetslöshet. Sidan modifierades senast den 27 juli 2017 och besöktes senast den 24 augusti 2017.

Källa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Youth_unemployment

3. Eurostat. Arbetslöshetsstatistik. 2017. Besöktes senast den 24 augusti 2017.

Källa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics

4. Eurostat. Livskvalitet i Europa – fakta och åsikter – förvaltning. 2017. Data hämtades i mars 2015.

Källa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_in_Europe_-_facts_and_views_-_governance#Trust_in_institutions_and_trust_in_others

5. Friberg P., Karlberg M., Sunberg Lax I., Palmer R. Hemmasittare och vägen tillbaka. 2015. Columbus.
6. Informationsplattform om projektet Plug Ins aktiviteter och iakttagelser www.plugininnovation.se Ungdomscenter, Bromölla. Sidan besöktes senast den 30 augusti 2017.

7. Kommunikation med Hanna Hyytiä, projektkoordinator vid Ohjaamo Åbo

8. Kommunikation med Mia Oksa, chef för enheten Vamos i Åbo

Källa: <http://www.plugininnovation.se/projektet/djupstudier/ungdomscenter-bromolla/slutrapport>

9. Sveriges Kommuner och Landsting. *Utbildning – nyckeln till arbete. En longitudinell studie över årskullen 1981 och dess övergång från skola till arbete*. 2015. Sveriges Kommuner och Landsting

10. Sveriges Kommuner och Landsting School to Work. Besöktes senast den 30 augusti 2017.

Källa:

<https://skl.se/tjanster/englishpages/activities/schooltowork.11353.html>

EN ONE-STOP-SHOP

En framgångsrik metod för ungdomars etablering på arbetsmarknaden

Rapport från flaggskeppet School to Work

Rapporten redogör för de vanligaste utmaningarna som samhällen över hela EU står inför då ungdomar ska etablera sig på arbetsmarknaden. Dessa utmaningar är höga ungdomsarbetslöshetstal, låg grad av samverkan mellan statliga huvudmän och kommuner för att skapa insatser som förbättrar ungdoms anställningsbarhet samt lågt förtroende för offentliga institutioner. De här utmaningarna påverkar effektiviteten av arbetsmarknadsinsatser negativt då de minskar inverkan på ungdomsarbetslösheten. Ett framgångsrikt sätt är one-stop-shops som är verksamma inom Flaggskeppet School to Work. Rapporten nämner tre typer av one-stop-shops för ungdomar och ge sju exempel från Estland, Finland, Sverige och Tyskland.

Flaggskeppet ”School to Work” är en plattform för transnationellt samarbete kring studieavbrottsfrågan i Östersjöregionen. SKL driver flaggskeppet från 2012 för att öka kunskapen om förebyggande arbete i studieavbrottsfrågan och öka medvetenheten om UVAS:s (unga som varken arbetar eller studerar) situation och de insatser som underlättar gruppens etablering på arbetsmarknaden.

Sedan 2016 har flaggskeppet varit en del av den transnationella verksamheten inom SKL:s projekt Plug In 2.0 som finansieras av ESF.

Upplysningar om innehållet
Inta Edgarsson, inta.edgarsson@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2017-12-08
ISBN/Beställningsnummer: 978-91-7585-497-7
Text: Inta Edgarsson